

Профілактична біобезпека

Контрольний список для яєчної галузі

Створення, а потім підтримання належного рівня профілактичної біобезпеки у вашому стаді може мати вирішальне значення для зниження ризику постраждати від тяжких захворювань, таких як пташиний грип, хвороба Ньюкасла та сальмонела. Жоден захід не дає абсолютної гарантії. Але чим більше заходів упроваджено, тим нижчим стає загальний ризик.

Наведений нижче контрольний список можна використовувати як інструмент для перегляду профілактичної біобезпеки на вашій фермі. Чим на більше запитань ви відповісте «так», тим вищий рівень біобезпеки має ваше господарство.

Пояснення символів:

- Вимога згідно зі шведським законодавством або контрольними програмами, які є обов'язковими для членства в Svenska Ägg**
- Немає вимоги, але сильна рекомендація для всіх
- Додаткове посилення біобезпеки господарства

Подальший контроль (виконання)

За запитаннями, де відповідь була «ні», обговоріть, чи доцільно виконати цей захід саме у вашому господарстві. Використовуйте символи, щоб визначити, чи є захід біобезпеки вимогою, сильною рекомендацією або тим, що варто зробити. У разі рішення впровадити захід обговоріть також, як найкраще це зробити та коли саме в часі це має відбутися. Усі процедури мають бути практично здійсненими, інакше їх не виконуватимуть правильно та на постійній основі.

** Програма благополуччя Svenska Ägg (OP), Програма профілактичної біобезпеки та контроль здоров'я в стадах курей (FS), а також Контроль здоров'я щодо аскарід (Spolmask) згідно з положеннями 2023 року*

I. ГІГІЄНІЧНА МЕЖА

Чи є тепла вода, рідке мило та паперові рушники біля кожної гігієнічної межі?

Так Ні

Чи є антисептик для рук біля кожної гігієнічної межі?

Так Ні

Чи є чіткі інструкції щодо правил на кожній гігієнічній межі?

Так Ні

Чи всі гігієнічні межі щільно прилягають до підлоги (зазор максимум 6 мм) і мають висоту щонайменше 40 см? Для додаткової герметизації рекомендується еластичний герметик по стику з підлогою.

Так Ні

Чи є змінне взуття на обох гігієнічних межах і змінний одяг на внутрішній гігієнічній межі?

Так Ні

Чи змінний одяг цілий, чистий і зручний та чи він повністю закриває тіло (включно з волоссям)?

Так Ні

Чи змінне взуття ціле, чисте й зручне та чи воно закрите (не дерев'яні сабо і не «foppatofflor», бажано чоботи)?

Так Ні

Чи зберігаються змінний одяг і взуття так, щоб до них не потрапляв пил із приміщення для птиці, коли вони зберігаються біля гігієнічної межі?

Так Ні

Чи зберігається змінне взуття догори підошвами на підвісі для чобіт біля внутрішньої гігієнічної межі, щоб воно залишалося чистішим?

Так Ні

Чи перете ви змінний одяг і миєте/чистите взуття регулярно, щонайменше при кожній зміні партії (циклу), а також чи гарантуєте, що одяг не сушиться надворі, де до нього можуть дістатися дикі птахи?

Так Ні

Чи є окремі, розділені між собою гачки для підвішування «чистого» одягу та змінного одягу біля кожної гігієнічної межі?

Так Ні

Чи знімаєте ви прикраси, годинники, протишумні навушники, мобільний телефон тощо на внутрішній гігієнічній межі, або ж дезінфікуєте чи накриваєте ці предмети?

Так Ні

Чи доступний одноразовий захисний одяг для відвідувачів?

Так Ні **R**

Чи постійно чисто й охайно біля умивальника та гігієнічної межі?

Так Ні **R**

Чи гігієнічні межі повністю вільні від зайвих речей і сміття?

Так Ні **K**

Навіть якщо ви належите до господарств, які за правилами мають мати лише одну внутрішню гігієнічну межу, чи маєте ви все одно дві гігієнічні межі?

Так Ні **R**

2. ПЕРСОНАЛ ТА ВІДВІДУВАЧІ

Чи інформуєте ви відвідувачів про правила біобезпеки господарства до їхнього візиту?

Так Ні

Чи є журнал відвідувань у кожному пташнику й чи користується ним кожен відвідувач?

Так Ні **K**

Чи інформуєте ви залучений персонал (наприклад, при завантаженні/розвантаженні птиці, монтажників, клінінгову/мийну компанію тощо) про правила біобезпеки господарства?

Так Ні **R**

Чи зрозумілі біобезпекові процедури для водіїв яйцевозу, тобто чи знають вони, куди їм можна заходити, а куди ні?

Так Ні

Чи надаєте ви придатні базові інструменти для майстрів, монтажників та електриків, які часто відвідують господарство, замість того щоб вони занесли свої інструменти у приміщення для птиці?

Так Ні

Чи поінформували ви весь персонал про правила біобезпеки господарства так, щоб усі їх розуміли?

Так Ні **R**

Чи поінформували ви персонал, що карантинний період після перебування за кордоном має становити 48 годин?

Так Ні

Чи поінформували ви персонал, що у разі діарейного захворювання потрібно повідомити відповідальну особу, яка потім ухвалює рішення щодо допуску до приміщень для птиці, з огляду на ризик сальмонели? Кожному господарству рекомендується мати план перерозподілу робочих завдань.

Так Ні **R**

Чи поінформували ви персонал, що їм не слід контактувати з іншою домашньою птицею, наприклад із птицею в особистому господарстві поза межами ферми?

Так Ні **R**

Чи чисті, охайні та добре обладнані кімнати персоналу та пральні/мийні приміщення? Якщо приміщення для персоналу не мають належного стандарту, мотивація персоналу підтримувати високий рівень біобезпеки в інших зонах також знижується.

Так Ні

Чи обговорили ви, у якій послідовності слід заходити до пташників, щоб уникати поширення інфекції, та чи мінімізуєте кількість «непотрібних» відвідувань кожного пташника протягом дня до якомога меншої?

Так Ні

3. ЗОВНІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Чи двір господарства та зона навколо будівель пташників повністю вільні від сміття й зайвих речей?

Так Ні **R**

Чи немає рослинності та предметів у межах двох метрів від будівель пташників? Допускається коротко підстрижена трава на зовнішніх 1,5 м захисної зони.

Так Ні **K**

Чи гравійні дороги навколо пташників не мають літаючого пилу протягом усього року? Є ризик, що пил може заносити збудників через вентиляцію.

Так Ні

Чи зовнішнє середовище не має місць, де охоче перебувають дикі птахи, наприклад ставків, окремих дерев або особливо вразливих дахів?

Так Ні

Чи на подвір'ї немає калюж, які можуть приваблювати диких тварин?

Так Ні

Чи використовуєте ви відлякувачі птахів, щоб відганяти диких птахів?

Так Ні

Чи боретеся ви з гризунами надворі за допомогою пасток та/або відлякувачів у вразливих місцях?

Так Ні

Чи зберігаються грубі корми, підстилка, запасні частини тощо у закритих, захищених від шкідників приміщеннях, а не розкидані по подвір'ю та в будівлях?

Так Ні

Чи площадка біля силосу завжди чиста від залишків корму та сміття?

Так Ні

Чи регулярно чистите й дезінфікуєте кормові силоси (щонайменше між кожною партією курей/циклом)?

Так Ні

Чи використовуєте ви власний кормовий шланг під час поставки корму замість шланга кормовоза? Однак цей захід слід упроваджувати лише за умови, що можна забезпечити біобезпечне зберігання шланга у вашому господарстві, бажано в закритому контейнері, а також із кінцями, оснащеними кришками.

Так Ні

Чи складований послід (гній) добре відмежований і чи його зберігання сконструйоване так, щоб послід та пил від посліду не могли контактувати з птицею та приміщеннями для птиці?

Так Ні

Під час роботи з послідом, особливо якщо місце його зберігання розташоване близько до будівель пташників, чи обираєте ви, за можливості, безвітряний день, щоб зменшити рознос пилу вітром?

Так Ні

Чи уникаєте ви перехресного руху гноєвоза, трактора, кормовоза, транспорту персоналу тощо в оптимальний для господарства спосіб?

Так Ні

Чи забирає спецтранспорт для збору падежу мертву птицю на біобезпечній відстані від будівель пташників, бажано щонайменше 100 метрів?

Так Ні

Чи магазин при фермі (äggboden) розташований на біобезпечній відстані від будівель пташників?

Так Ні

Чи уникаєте або забороняєте домашніх улюбленців на подвір'ї поблизу будівель пташників?

Так Ні

Чи уникаєте ви шпаківень і годівниць для птахів на деревах і будівлях надворі? Вони приваблюють диких птахів, що є небажаним з огляду на ризик інфекції.

Так Ні

Чи поінформували ви всіх, хто регулярно перебуває в господарстві, що не можна торкатися можливих мертвих диких птахів і гризунів, а потім, наприклад, викидати їх у кущі? Їх слід розглядати як потенційно інфікованих і відповідно утилізувати способом, придатним для господарства.

Так Ні

4. ВИГУЛЬНИЙ МАЙДАНЧИК ТА ВЕРАНДА

Чи є правильно сконструйовані внутрішні гігієнічні межі біля воріт вигульного майданчика?

Так Ні

Чи правильно використовуються внутрішні гігієнічні межі до вигулу, коли птиця перебуває надворі, включно з миттям рук, заповненням журналу відвідувань та зміною одягу й взуття?

Так Ні

Чи уникаєте ви неправильного руху через вигульний майданчик? Жоден рух, що не належить господарству, не має проходити через вигул. Власний рух господарства слід мінімізувати.

Так Ні

Чи можливі укриття у вигулі зроблені з матеріалів, які легко санувати або утилізувати?

Так Ні

Чи має загін добре спроектовану огорожу, яка не дає курям утекти та не дозволяє диким тваринам потрапити всередину? Хороша огорожа має дрібнопористу сітку внизу, щільно прилягає до ґрунту, має електропастух (електронитку) і не має верхньої горизонтальної рейки.

Так Ні

Чи вигульний майданчик повністю вільний від сміття й зайвих речей?

Так Ні

Чи вигул має добрий дренаж?

Так Ні

Чи покрита зона вигулу найближче до будівлі пташника дренавальним шаром гравію, щоб запобігти утворенню ям та калюж?

Так Ні

Чи відводять, за наявності, водостічні труби пташника дощову воду подалі від вигулу замість того, щоб скидати її прямо у вигул, що може спричинити скупчення води в загоні?

Так Ні

Чи веранда у закритому стані захищена від шкідників?

Так Ні

5. БУДІВЛІ ПТАШНИКІВ

Чи всі будівлі — разом із підлогами, стінами, стелями/дахом, вікнами та дверима — повністю герметичні щодо шкідників?

Так Ні

Чи канал видалення посліду сконструйований так, щоб дрібні гризуни та дикі птахи не могли потрапити всередину?

Так Ні

Чи захистили ви всі припливні та витяжні вентиляційні елементи від птахів за допомогою шипів проти голубів, дрібнопористої сітки, ковпаків/козирків або подібного?

Так Ні

Чи тримаєте ви сітки на вентиляційних отворах вільними від пилу?

Так Ні

Чи встановили ви шипи проти голубів або аналогічні засоби у всіх вразливих місцях, наприклад над дверима, на конику даху тощо?

Так Ні

Чи горищні/мансардні простори вільні від сміття й зайвих речей та чи вони захищені від шкідників?

Так Ні

Чи дахи та ринви чисті від бруду й моху?

Так Ні

Чи є таблички «Стороннім вхід заборонено» на основних зовнішніх дверях та воротах пташників?

Так Ні

Чи є таблички «Стороннім вхід заборонено» на відповідних внутрішніх дверях?

Так Ні

Чи заборонені домашні улюбленці, наприклад собаки, всередині зовнішньої гігієнічної межі в будівлях пташників? J

Так Ні

Чи заборонені домашні улюбленці, наприклад собаки, усередині будівель пташників, навіть поза зовнішньою гігієнічною межею? Їм не слід перебувати в жодному пташнику.

Так Ні

6. ВНУТРІШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Чи всі приміщення повністю вільні від сміття й зайвих речей? Те, що не використовується в регулярній роботі, бажано зберігати в окремій будівлі, захищеній від шкідників.

Так Ні

Чи зберігаються дрібні предмети, як-от каністри з вітамінами, інструменти, запасні частини тощо, у закритих шафах або на стелажах?

Так Ні

Чи всі ручні інструменти та приладдя висять на тримачах, магнітних планках або подібних пристроях?

Так Ні

Чи кормові приміщення герметичні, захищені від шкідників та прибрані?

Так Ні

Чи уникаєте ви тримати вікна та двері відчиненими довгий час, наприклад у спекотні літні дні?

Так Ні

Чи всі підлоги та стіни гладкі й цілі, щоб збудникам було складніше затримуватися та щоб було легко мити й дезінфікувати?

Так Ні

Чи ретельно перевіряєте ви піддони з підстилкою, мінеральними лизунцями тощо перед внесенням у пташник? Не слід заносити продукцію, що пошкоджена, погано запакована в плівку або має плісняву, пташиний послід тощо.

Так Ні

Перед тим як занести піддон з продукцією в пташник, чи знімаєте ви зовнішню упаковку надворі та перекладаєте продукцію на очищений і продезінфікований піддон?

Так Ні

Чи закупаєте ви термічно оброблену підстилку та подібні продукти, коли це можливо?

Так Ні

Чи контролюєте ви, щоб багаторазові матеріали, які переміщуються між вашим господарством і, наприклад, пакувальним центром (лотки, прокладки, візки тощо), завжди були ретельно очищені та продезінфіковані перед тим, як їх заносять на вашу ферму? Ведіть чіткий і конструктивний діалог із відповідною стороною, якщо це не виконується належним чином.

Так Ні **R**

Чи підтримуєте ви ефективну боротьбу зі шкідниками проти щурів і мишей у всіх будівлях?

Так Ні **K**

Чи підтримуєте ви ефективну боротьбу з комахами, як-от мухами та «гноймовими жуками» (gödselbaggar), у всіх будівлях? Так

Так Ні

Чи мертву птицю прибирають з пташника негайно після виявлення, щонайменше щодня?

Так Ні **K**

Чи хвору і травмовану птицю умертвляють і прибирають з пташника негайно після виявлення, щонайменше щодня?

Так Ні **K**

7. ОЧИЩЕННЯ ТА ДЕЗІНФЕКЦІЯ

Чи регулярно, або після кожного візиту, дезінфікуєте ви вразливі ділянки підлоги, наприклад перед дверима, воротами та біля гігієнічних меж?

Так Ні

Чи регулярно чистите та/або дезінфікуєте систему напування курей, включно з фільтрами та дозувальним обладнанням?

Так Ні **R**

Чи регулярно, або щонайменше при кожній зміні партії, прибираєте, миєте та за потреби дезінфікуєте передприміщення, пакувальну кімнату, кімнату персоналу тощо?

Так Ні

Чи очищаєте та дезінфікуєте ви все, що переноситься через гігієнічну межу?

Так Ні **K**

Чи маєте ви наповнений розпилювач із деззасобом наготові у вразливих місцях для простішої дезінфекції за потреби? Регулярно змінюйте розчин/засіб за потреби, щоб забезпечити ефективність.

Так Ні

Чи контролюєте ви, що мийна/клінінгова компанія, яку залучають для прибирання між партіями, очищає та дезінфікує належним чином і згідно з договором, а також що засоби, які вона використовує, дозволені й ефективні проти потрібних збудників?

Так Ні

Коли ви дезінфікуєте, чи робите ви це правильно?

– Чи засіб ефективний проти бажаних збудників?

Так Ні

– Чи використовуєте ви правильне дозування та даєте засобу працювати рекомендований час експозиції?

Так Ні

– Чи наносите ви достатню кількість засобу і в правильних місцях?

Так Ні

– Чи матеріал, який ви дезінфікуєте, чистий? Дезінфекційні засоби не працюють за наявності бруду.

Так Ні

– Чи температура під час дезінфекції вище 0°C? Багато деззасобів не працюють за мінусових температур.

Так Ні

– Чи засіб дозволений (схвалений)?

Так Ні

8. ПІДГОТОВЧА БІОБЕЗПЕКА

Чи поінформували ви весь персонал, що потрібно повідомляти про відхилення, насамперед щодо падежу та змін у продуктивності?

Так Ні

Чи створили ви план біобезпеки (див. «План біобезпеки»)?

Так Ні

Чи створили ви план готовності та виконали відповідні підготовчі заходи (див. «План готовності»)?

Так Ні

Чи прочитали ви «Контрольний список евтаназії (знищення) з використанням вуглекислого газу» та виконали запропоновані там підготовчі заходи?

Так Ні **R**

Чи маєте ви адаптований під господарство список телефонів з важливими номерами (ветеринар, перевезення, пакувальний центр тощо), куди слід телефонувати у разі підозри (див. «Список телефонів»)?

Так Ні **R**

Чи маєте ви вдома завжди пакувальні матеріали від SVA для надсилання мертвих курей на розтин?

Так Ні

Чи призначили ви ветеринара, відповідального за стадо?

Так Ні **R**

Чи встановлено правильно стаціонарну прохідну трубу для подачі газу у всіх новозбудованих пташниках?

Так Ні **K**

Чи встановлено правильно стаціонарну прохідну трубу для подачі газу у всіх пташиних секціях?

Так Ні **R**

Чи оглянуто й схвалено місце приєднання/ввід у стіну постачальником газу?

Так Ні **R**

Чи є хороший під'їзд для газовоза з причепом до газового штуцера (довжина газового шланга — 6 метрів)?

Так Ні **R**

Біобезпека —
це не витрати
→
Це інвестиція!